Nummer VN2024-004581
Directie bc centrum

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 16 april 2024

Portefeuille: Openbare Orde en Veiligheid (2)

Agendapunt: B7

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

**Onderwerp**

Instemming afwijking inkoop en aangaan overeenkomst met Maat Beveiliging vanuit stadsdeel Centrum en afdoening toezegging Wijnants inzake ondersteuning looppost Maat beveiliging.

**Het college van burgemeester en wethouders besluit**

1. Kennis te nemen van:
   1.1. Een proef met loopposten die heeft plaatsgevonden van oktober tot december 2023 in het kader van het Actieplein Veiligheid Kernwinkelgebied Centrum. De pilot hield in dat in het kernwinkelgebied van de binnenstad drie flexibele beveiligers zijn ingezet om ondernemers en hun personeel bij te staan bij onveilige situaties in of direct voor hun winkel. De looppost is een surplus op het bestaande aantal beveiligers ingehuurd door winkelketens in het gebied.
   1.2. De evaluatie van de proef waaruit blijkt dat de extra inzet van de looppost door de winkeliers van de binnenstad als positief werd ervaren. Zij geven aan dat het een veilig gevoel geeft dat de beveiligers snel op oproep beschikbaar zijn. Uit de eerste bevindingen blijkt dat de jaarlijkse toename (+20%) in aangiftes winkeldiefstal in de laatste drie maanden van het jaar, in 2023 uit bleef in Centrum. Ook de politie geeft aan dat zij blij zijn met de pilot en de behaalde resultaten. Voortzetting van de loopposten is opgenomen als maatregel in het Uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad 2024.

2. Kennis te nemen van de dilemma's, belangen, juridische en financiële risico's, en het advies van de Lead Buyer, zie bijlage 1 GEHEIM, gemoeid met het sluiten van de overeenkomst.

3. In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op bijlage 1, conform artikel 87 Gemeentewet juncto artikel 5.1 tweede lid Wet open overheid (de financiële en economische belangen van de gemeente tot 1 april 2029

4. In te stemmen met het aangaan van de overeenkomst met Referentie 7923MDPK01 van Maat Beveiliging voor de duur van 1 april tot en met december 2024 voor een bedrag van 160.000 euro.

5. In te stemmen met afdoening toezegging aan lid Wijnants inzake (financiële) ondersteuning pilot looppost maatbeveiliging

**Kernboodschap**

Jaarlijks neemt het aantal winkeldiefstallen en de (non) verbale agressie toe in het kernwinkelgebied (Dam, Damrak, Rokin, Kalverstraat, Heiligeweg, Nieuwendijk).
Het college heeft daarom ingestemd: • Om in het kader van het Actieplan Veiligheid Kernwinkelgebied (een publiek-private samenwerking) in te zetten op het tegengaan van winkeldiefstallen en de (non) verbale agressie en om samen met de ondernemers een

overeenkomst te sluiten met Maat Beveiliging, zodat er drie extra beveiligers ingezet kunnen worden op een aantal momenten in de week.

**Bestuurlijke achtergrond**

- Op 11 februari 2022 heeft het college per raadsinformatiebrief toegezegd afwijkingen op het proces van de inhuur van externen aan te scherpen (korte termijn nieuwe acties i en II, pag. 5 van betreffende raadsbrief). Het besluit om een enkelvoudige onderhandse procedure bij externe inzet te volgen houdt het college aan zich en is niet langer een bevoegdheid van de directeur Lead Buyer Interne Diensten;
- Op 19 mei 2022 heeft het college naar aanleiding van een discussie over de rechtmatigheid van een externe inhuur per raadsinformatiebrief vragen beantwoord en twee moties (165 en 146) afgedaan.
- Op 12 juli 2022 heeft het college ingestemd met de Werkwijze afwijkende inkooptrajecten. Dit betekent zowel 1.) contracten boven de drempelbedragen van de Aanbestedingswet als 2.) afwijkingen op de voorgeschreven procedures en uitgangspunten van het Protocol Externe Inzet, een bevoegdheid van het college betreft.

**Bestuurlijke prioriteit**

Aanpak Binnenstad. Het aangaan van de publiek-private samenwerking om winkeldiefstal in het kernwinkelgebied tegen te gaan is één van de maatregelen uit het Uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad 2024 (maatregel 3.3.).

Het actieplan Veiligheid is onderdeel van de samenwerking tussen een aantal biz'en in het kader van een gebiedsprofiel.

**Wettelijke grondslag**

Artikel 160, eerste lid, sub a en d van de Gemeentewet

Artikel 87 Gemeentewet, in verband met artikel 5.1 tweede lid WOO (de financiële en economische belangen van de gemeente).

**Onderbouwing besluit**

*Achtergrond en aanleiding*

Op initiatief van de ondernemers is er circa twee jaar geleden verzocht om een veiligheidsmodel voor het kernwinkelgebied te ontwikkelen, geïnspireerd op het model uit Rotterdam. Aanleiding hiervoor is de jaarlijkse toename van het aantal winkeldiefstallen en een toename van (non)-verbale agressie tegen winkelpersoneel en beveiligers van winkels. Vanuit de gemeente is hiervoor een kwartiermaker aangesteld. Parallel hieraan is de samenwerking tussen een aantal bedrijfsinvesteringszones (biz'en).

in het kernwinkelgebied (waaronder de biz'en Dam, Damrak, Rokin, Nieuwendijk, Kalverstraat) ontstaan: *Hartje Centrum.*

Na een eerste gesprek met stakeholders uit de binnenstad in mei 2023, heeft de kwartiermaker van het veiligheidsmodel samen met Centrum XL[1] een publiek-private samenwerking tot stand gebracht. Hierbij zijn betrokken:

- De politie Burgwallen
- Samenwerking van een aantal de biz'en: *Hartje Centrum*
- Platform veilig ondernemen Amsterdam Amstelland (PVO)
- Een aantal grotere winkelketens en flagshipstores
- De gemeente (THOR en stadsdeel)

[1]Centrum XL is een samenwerkingsverband tussen Vereniging Amsterdam City, KHN, MKB en de gemeente Amsterdam.

Dit heeft geleid tot de ontwikkeling en start van het *Actieplan vergroten veiligheid Hartje Centrum.* Het actieplan bestaat onder andere uit het inzetten van veiligheidsscans, weerbaarheidstrainingen voor winkelpersoneel, een samenwerking met het ROC om beveiligingspersoneel en handhavers op te leiden en de inzet van loopposten in het kernwinkelgebied.

**Ad 1a Pilot loopposten.**

Van oktober tot december heeft de pilot looppostenplaatsgevonden in het kader van het Actieplein Veiligheid Kernwinkelgebied Centrum. De pilot hield in dat in het kernwinkelgebied van de binnenstad drie flexibele beveiligers zijn ingezet om ondernemers en hun personeel bij te staan bij onveilige situaties in of direct voor hun winkel. Concreet houdt dit in: hulp bieden bij diefstal in de winkel, maar ook langskomen bij een verdachte situatie of een onveilig gevoel in de winkel of helpen bij het nagaan van de camerabeelden. Elke winkel en horecazaak mag gebruikmaken van de looppost in dit gebied gedurende de tijden dat ze er zijn.

***De grotere winkelketens in het gebied maken gebruik van de firma Maat Beveiliging. Zij hebben de middelen om eigen beveiligers in te zetten i.t.t. de kleinere winkeliers. De looppost is een surplus op het bestaande aantal beveiligers.***

**1b Evaluatie**

De pilot is tussentijds en eind december 2023 geëvalueerd. De extra inzet van de looppost werd door de winkeliers van de binnenstad als positief ervaren. Zij geven aan dat het een veilig gevoel geeft dat de beveiligers snel op oproep beschikbaar zijn. Uit de eerste bevindingen van de politie blijkt dat de jaarlijkse toename (+20%) in aangiftes winkeldiefstal in de laatste drie maanden van het jaar, in 2023 uit bleef in Centrum. Ook de politie geeft aan dat zij blij zijn met de pilot en de behaalde resultaten.

Daarnaast wordt binnen de pilot ook samengewerkt met het ROC Amsterdam-Flevoland. Studenten van MBO opleiding beveiliging niveau 2 combineren hun lessen met het opdoen van praktijk ervaring met de loopposten van Maat Beveiliging (zogenaamde hybride leeromgeving). Dit draagt bij aan het opleiden van toekomstig handhavings-, beveiligings- en politiepersoneel. De voorbereidingen voor de hybride leeromgeving in september 2024 worden getroffen met Maat en het ROC.

De pilot is zeer goed verlopen en heeft het veiligheidsgevoel van de ondernemers en het personeel vergroot (en daarmee de bezoekers). Aan de biz'en is toegezegd dat we de samenwerking ook in 2024 voortzetten. Vanwege de positieve ervaringen is door de biz'en

en de gemeente naar financiële middelen voor 2024 gezocht. Daarom is voortzetting van de loopposten opgenomen als maatregel in het Uitvoeringsprogramma Aanpak Binnenstad 2024. Vanuit de Aanpak Binnenstad is voor het jaar 2024 200K (80%) gereserveerd, de overige 20% wordt betaald door de zeven betrokken biz'en. Vanuit publiek belang is de bijdrage groot vanuit de gemeente.

**Ad 2 en 3. Kennis te nemen van de dilemma's, belangen, juridische en financiële risico's, en het advies van de Lead Buyer, zie bijlage 1 GEHEIM, gemoeid met het sluiten van de overeenkomst**

Voorstel is dat op de bijlage geheimhouding wordt opgelegd op grond van artikel 87 Gemeentewet. Dit in verband met artikel 5.1 tweede lid Wet open overheid(de financiële en economische belangen van de gemeente), omdat in de bijlage informatie is opgenomen waarvan openbaarmaking de financiële belangen van de gemeente kan schaden. De geheimhouding wordt opgelegd tot 1 april 2029.

Er is toegezegd aan de biz'en uit het gebied om de samenwerking met Maat beveiliging dit jaar voor te zetten, gezien het vertrouwen wat zij hebben opgebouwd en de positieve ervaringen die met hen zijn opgedaan tijdens de pilot. Het is van belang dat de publiek-private samenwerking wordt voortgezet en dat de gemeente Amsterdam zich als betrouwbare partner opstelt.

Voor de voortzetting na 2024 zullen er in het komend jaar 3 offertes (in samenwerking met de Lead Buyer) worden opgevraagd, waarbij niet boven het totaal toegestane bedrag van een SAS dienst van 750K wordt overschreden vanuit de gemeente en/of wordt onderzocht naar andere juridische/ financiële kaders die deze publiek-private samenwerking kan ondersteunen. Daarnaast zal worden gevraagd om de bijdrage vanuit de ondernemers te vergroten.

**Ad 4. In te stemmen met het aangaan van de overeenkomst met Maat beveiliging met Referentie 7923MDPK01 voor de duur van 1 april tot en met 31 december.**

Zie onderbouwing bij voorgaande beslispunten. Kort samengevat:

- De grotere winkelketens in het gebied maken gebruik van de firma Maat Beveiliging. De looppost is een surplus op het bestaande aantal beveiligers. De bestaande en tijdens pilot gegroeide samenwerking maakt dat specifiek loopposten van Maat beveiliging zeer effectief kunnen optreden.
- Het is de wens van de biz'en om met Maat beveiliging verder te gaan in de samenwerking. Maat beveiliging heeft een vertrouwensband opgebouwd met de ondernemers in het gebied. Het veiligheidsgevoel bij de ondernemers en hun personeel is toegenomen. Daarnaast hebben zij kennis van de ondernemers opgebouwd en dat verloren gaat bij de overstap naar een andere partij/ keuze voor een andere partij. Een andere partij zal eerst kennis en vertrouwen moeten opbouwen, voordat de kwaliteit Maat wordt behaald.
- De hybride leeromgeving voor MBO beveiliging is een unieke samenwerking tussen de gemeente, Maat beveiliging en ROC Amsterdam-Flevoland. Dit draagt bij aan innovatief onderwijs en opleiden van toekomstig handhavings-, beveiligings- en politiepersoneel. De voorbereidingen voor september 2024 worden momenteel getroffen met Maat en het ROC.

Er kan een financieel risico ontstaan. Zie hiertoe ook bijlage 1 (GEHEIM). Mocht dit financiële risico zich voordoen, dan zijn de kosten ten laste van de opdrachtgevende directie (Aanpak Binnenstad) en het programma(onderdeel) waarbij dit plaatsvindt. Halverwege 2024 wordt er opnieuw besproken of inzet van loopposten gewenst is en met de ondernemers besproken hoe de financiering eruit moet komen te zien na 2024 en welke bijdrage de gemeente daarin kan doen. Er worden 3 offertes aangevraagd, om het risico te beperken, waarbij rekening wordt gehouden met de aanbestedingsgrens van 750K voor een SAS dienst.

**Ad 5.**

In de raadsvergadering van 23 november 2023 heeft de BM bij de bespreking van agendapunt 5 (Winkeldiefstallen en andere overlast in de binnenstad (VN2023-023860)) in reactie op een vraag van raadslid Wijnants (VVD) toegezegd om te bezien of er vanuit de gemeente mogelijkheden zijn om het initiatief *looppost maatbeveiliging* (financieel) te ondersteunen.

Met de bijgevoegde brief wordt deze toezegging afgedaan.

**Participatie**

Ten aanzien van de afwijking op inkoop is participatie is niet van toepassing omdat het besluit enkel betrekking heeft op interne of organisatorische aangelegenheden van de gemeente.

De afdoening toezegging is afgestemd met OOV, Stadsdeel Centrum.

**Financiële onderbouwing**

**Consequenties gedekt?** Ja

**Overige toelichting**

Financiële onderbouwing: Het bedrag wordt gedekt uit de middelen van de Aanpak Binnenstad. Vanuit de Aanpak Binnenstad is voor het jaar 2024 200K (80%) gereserveerd, de overige 20% wordt betaald door de zeven betrokken biz'en. Het betreft een publiek-private samenwerking tussen de gemeente (stadsdeel, THOR), de politie en de ondernemers (zeven biz'en).

**Conclusie**

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

**Communicatie**

Binnen de gemeente

Collegebesluit communiceren en verstrekken aan de Lead Buyer voor opname in het contractenregister.

Buiten de gemeente

n.v.t.

**Documenten**

| Registratienr. | Naam |
|---|---|
| AD2024-018952 | Advies (pdf) |
| AD2024-022630 | B - 07 Getekende brief VN2024-004581.pdf (pdf) |
| AD2024-018946 | College van B&W Voordracht (pdf) |
| AD2024-018953 | GEHEIM - bijlage 1 formulier_aanvraag_inkoopafwijking Maat beveiliging_29022024.pdf (pdf) |
| AD2024-018949 | bijlage 2offerte Maatbeveiliging.pdf (pdf) |
| AD2024-018950 | bijlage 3. Evaluatie looppost december 2023.pdf (pdf) |
| AD2024-019592 | bijlage 4 afdoening toezegging lid wijnants.pdf (pdf) |

**Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)**

Informatie niet beschikbaar

**Besluit college van burgemeester en wethouders**

Conform besloten